

El segrest legal

Text i foto > GERARD BAGUÉ, director

El servei militar es pot definir com l'obligació de fer coses que no vols fer. Molts cops se l'ha titllat de segrest legal. Aquells qui el van haver de fer contra la seva voluntat (la immensa majoria) difícilment trobaran un període de les seves vides on fossin més conscients dels límits de la seva llibertat. La mainada que no vol anar a l'escola potser s'adona de l'existència d'aquestes obligacions superiors, d'una vida pautaada de la qual gairebé ningú no es pot escapar, però la immaduresa pròpia de l'edat no permet discernir que es tracta d'un imperatiu de calibre gros, que en cas de no respectar-se podria tenir fins i tot conseqüències penals per als pares, ben diferent, per exemple, de l'obligació de rentar-se les dents o de no barrallar-se amb els germans.

Recordo que a l'escola vaig tenir de company de pupitre un xicot díscol i rude, l'ase dels cops dels mestres, que una tarda em va confessar que ja tenia feta la motxilla per abandonar l'endemà a trenc d'alba la família i la vida opressiva i plena d'obligacions desagradables i anar-se'n a viure a les muntanyes, a un lloc remot, preciós i introbable, com si fos el protagonista de *Walden o la vida als boscos*. La seva confessió-comiat em va deixar en un estat de xoc en què es barrejaven l'admiració pel seu agosament i la incredulitat per la seva insensatesa. Em va demanar molta discreció, que vaig haver de mantenir durant dos dies davant del seu pupitre buit i del professor que ens assegurava que estava malalt. Va tornar el tercer dia, dòcil, capcot i sense ganes de donar el més mínim detall de la fuga fracassada. No en vam parlar mai durant el que quedava de curs. Va suspendre més de la meitat de les assignatures i el curs següent va desaparèixer de l'escola. Qui sap si aquest company devia mantenir el mateix afany de fuga quan l'Estat va cridar-lo a fer el servei militar.

És difícil d'oblidar la barreja de sentiments intensos (cap d'agradable) que un jove en la flor de la vida podia sentir quan li tallaven en sec les relacions, els aprenentatges, els amors i desamors i el feien travessar paisatges àrids a bord d'un tren «borreguer», l'empresonaven entre quatre murs envoltats de filats de pues, el despersonalitzaven amb una rapada de cabells, li posaven una vacuna a cada braç, li assignaven un catre pollós en una caserna gèlida o xafogosa on s'havia de llevar de bon matí mal vestit de recluta en un desolat pati d'armes, escoltar l'himne d'Espanya, aprendre a desfilars, manipular un fusell gairebé obsolet, disparar a l'horitzó, menjar ranxo, obeir ordres desenraonades...

Tot plegat no lligava gaire amb allò del contracte social de Rousseau que t'havien explicat a l'escola. Aquell pacte segons el qual cadascú renunciava a la seva llibertat natural per guanyar una llibertat civil, en benefici d'un interès general. La igualtat i la llibertat entre els ciutadans no pot dependre del més fort, per això deleguem la gestió en el Govern. Paguem impostos a canvi de serveis, li cedim el monopoli de la violència, l'educació dels infants. Però, la primera vegada a la vida que l'Estat et demanava un esforç de debò, tot un any de la teva vida, era per participar en aquell sainenet de baixa estofa? Quin bany de realitat, quina grandíssima estafa!

>> Desfilada en una jura de bandera a Sant Climent Sescebes. (Foto: AJUNTAMENT DE GIRONA. CRDL. NARCÍS SANS.)